USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **H. S.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Hládkov 701/4, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2022, č. j. OAM-223/LE-LE05-D05-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 11. 2022, č. j. 2 Az 28/2022-38,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Soudem ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Jindřichovi Lechovskému, advokátovi, se sídlem Hládkov 701/4, Praha 6, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 6.353 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl tak, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) téhož zákona a státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „nařízení Dublin III“), je Kyperská republika.

[2] Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem žalobu žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítl.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti tomuto rozsudku městského soudu kasační stížnost. Uvedl, že přijatelnost kasační stížnosti zakládá nesprávné posouzení otázky přípustnosti či nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany a zejména pak

posouzení zákonnosti aplikace § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu městským soudem. Rozhodnutí o kasační stížnosti přesahuje osobní zájem stěžovatele z toho důvodu, že systematické vnímání Kyperské republiky jako země, jejíž úřady dodržují podmínky zacházení s žadateli o azyl, je mylné. Otázka přijatelnosti navrácení žadatelů o azyl na Kypr nebyla podle názoru stěžovatele doposud plně řešena judikaturou NSS. Pakliže by Česká republika i nadále pokračovala s navracením žadatelů o azyl na Kypr, újma pramenící z nedostatečné kvality tamního azylového řízení by mohla postihnout i další osoby Českou republikou navrácené na Kypr. V důsledku toho by pak mohly trpět i další osoby, a nikoli pouze stěžovatel. Přijetí kasační stížnosti a kladné rozhodnutí tak je nejen v zájmu stěžovatele, ale také v celospolečenském zájmu.

[4] Stěžovatel dále uvedl, že v Kyperské republice existují systémové nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o tuto ochranu. V této souvislosti odkázal na zprávy organizace AIDA (Asylum Information Database), které zmínil již v žalobě. Podle zprávy z dubna 2021 je kvalita podmínek žadatelů o azyl na Kypru pod úrovní požadovaných standardů, jelikož žadatelé o udělení mezinárodní ochrany jsou v celé zemi drženi v policejních celách v podmínkách nedosahujících požadovaných standardů. Navíc čelí překážkám v přístupu k azylovým procedurám a právním prostředkům. Podmínky na Kypru neumožňují předání stěžovatele do této země, protože jeho postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany by se v takovém případě nepřiměřeně zhoršilo. Z aktualizace této zprávy z února 2022 je patrné, že úroveň zacházení s žadateli o azyl se od dubna 2021 nikterak nezlepšila, dokonce se spíše zhoršila co do sanitárních a hygienických podmínek. Přijímací střediska jsou permanentně přeplněná a vyžadují modernizaci, protože sanitární a hygienické podmínky neodpovídají potřebným standardům.

[5] Stěžovatel dále upozornil na stále se zhoršující zacházení s cizinci na Kypru. Článek organizace Human Rights Watch z 29. 9. 2020, *Cyprus: Asylum Seekers Summarily Returned*, popisuje nelidské zacházení kyperské pobřežní hlídky ve vztahu k lodím uprchlíků zejména z Blízkého východu, kdy jim kyperská pobřežní hlídka odmítá povolit vstup na pevninu a nechává je dlouhodobě na moři bez základních potravin a pitné vody, či je dokonce v rozporu se zásadou nenavracení nutí vrátit se do země, z níž uprchlíci utíkají. Pokud je takto nelidsky zacházeno s migranty ze Sýrie či Libanonu, není důvod předpokládat, že by se Kyperské úřady chovaly odlišně ke stěžovateli. Obdobný článek totožné organizace z 6. 7. 2021, *Cyprus Moves to Shutter Local Human Rights Group*, pak upozorňuje na to, že Kyperská vláda donutila ukončit činnost nevládní lidskoprávní organizace KISA, která na Kypru od roku 1998 pomáhala bojovat s diskriminací, rasismem a xenofobií a mimo jiné upozorňovala právě na nevhodné zacházení s migranty ze strany kyperských úřadů. Z uvedených článků podle stěžovatele jasně vyplývá, že Kypr je země, která se dlouhodobě potýká s rasismem, xenofobií a diskriminací migrantů a že kyperské úřady činí vše pro to, aby zahladily stopy po důkazech o takovémto zacházení. Stěžovatel by tak v případě navrácení na Kypr byl vystaven nejen zacházení pod úrovní požadovaných standardů, ale čelil by vážné hrozbě nelidského zacházení jakožto cizinec v zemi, která cizince systematicky a dlouhodobě utlačuje, což by mělo za následek podstatné zhoršení životních podmínek stěžovatele oproti podmínkám v České republice.

[6] Rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný, neboť nehodnotil stěžovatelem navržené důkazy a nevypořádal se dostatečně s jeho tvrzeními. Městský soud se nezabýval obsahem zpráv přiložených stěžovatelem k žalobě a místo toho při zkoumání dodržování podmínek azylového řízení na Kypru poukazoval toliko na dokumenty s argumenty v neprospěch stěžovatele. Argumentace stěžovatele tak zůstala soudem nevyřešena. Bylo proto porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že k závěru o existenci systémových nedostatků v rámci azylového řízení na Kypru nedospěl žalovaný ani městský soud. Zprávy, které žalovaný použil k posouzení případu stěžovatele, jsou aktuálnější, než které předkládá stěžovatel. V průběhu řízení stěžovatel žádné systémové nedostatky netvrdil. Stěžovatelem předložené listinné důkazy soud zhodnotil. Žalovaný považuje tyto důkazy za irelevantní. Kasační stížnost konstruuje nedostatečně kvalitní azylový systém na Kypru, nicméně činí tak pouze na základě výtažků z některých informačních zdrojů a naprosto odtrženě od reality, kterou sám stěžovatel na Kypru zažil a která se nijak nevymykala standardům. Dílčí problémy se mohou objevit v prakticky každém azylovém systému. To však ještě nezbytně nezakládá systémové nedostatky.

[8] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[9] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, které jsou v řízení před krajským soudem rozhodovány specializovaným samosoudcem, pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[10] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[11] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[12] Nejvyšší správní soud v prvé řadě konstatuje, že otázkou, zda v případě Kyperské republiky existují závažné důvody domnívat se, že zde dochází k systémovým nedostatkům týkajícím se azylového řízení nebo podmínek přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, které by vedly k riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení s žadatelem v případě jeho přemístění na Kypr se již zabýval v rozsudku ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020-27, na který přiléhavě poukázal městský soud. V tomto rozsudku zdejší soud v bodu 35 uzavřel, že *„systémové nedostatky v azylovém systém Kyperské republiky dosahující intenzity vyžadované k porušení čl. 4 Listiny základních práv EU se neuvádí za rozhodné období a ani v současné době (srov. nález Ústavního soudu ze dne 19. 5. 2020, sp. zn. III. ÚS 3997/19), ani ve velice pečlivě vypracovaných zprávách EASO (srov. EASO Asylum Report 2020 a EASO Asylum Report 2019).“*

[13] Městský soud se situací žadatelů o azyl na Kypru podrobně zabýval na str. 10 a 11 napadeného rozsudku. Vycházel přitom stejně jako žalovaný z informace OAMP Kypr ze dne 16. 8. 2022. Po zhodnocení situace na Kypru dospěl městský soud k závěru, že azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazovaly v Kyperské republice určité nedostatky, nejedná se však o systémové nedostatky obzvláště vysoké míry závažnosti, které by sebou nesly riziko nelidského či ponižujícího zacházení, a znemožňovaly by přemístění stěžovatele do Kyperské republiky. Stěžovatel v průběhu správního řízení netvrdil, že by azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazovaly v Kyperské republice systémové nedostatky, přičemž existenci systémových nedostatků neuvedl ani poté, kdy mu žalovaný sdělil, že na základě nařízení Dublin III bude pravděpodobně odpovědná za posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu Kyperská republika. Stěžovatel naopak ve správním řízení uvedl, že byl na Kypru ubytovaný v soukromém ubytování, neměl zde žádné problémy a jediným důvodem odjezdu z Kypru bylo, že tam neměl práci. S těmito závěry městského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, a nepřisvědčil proto argumentaci stěžovatele, že v Kyperské republice existují systémové nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o tuto ochranu, které stěžovatel dovozoval z jím předložených zpráv o Kypru.

[14] Na tomto závěru nic nemění ani obsah článků organizace Human Rights Watch z 29. 9. 2020 a z 6. 7. 2021 předložených stěžovatelem v řízení o kasační stížnosti, popisující jednání kyperské pobřežní hlídky a ukončení činnosti nevládní lidskoprávní organizace. Stěžovatel totiž tyto články nepředložil ani v řízení před městským soudem, ačkoliv mu v tom nic nebránilo, a jedná se tedy o skutečnosti, ke kterým Nejvyšší správní soud nepřihlíží podle § 109 odst. 5 s. ř. s. Toliko pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že ani stěžovatelem zmíněné skutečnosti uvedené v těchto článcích nesvědčí o tom, že by azylové řízení v Kyperské republice bylo stiženo systémovými nedostatky obzvláště vysoké míry závažnosti. První z uvedených článků je navíc již staršího data, a informace v něm uvedené proto nemusí být aktuální. Navíc případné porušování práv migrantů připlouvajících ke kyperským břehům se nijak netýká situace stěžovatele.

[15] Stěžovatelem namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívající v tom, že soud nehodnotil stěžovatelem navržené důkazy a nevypořádal se dostatečně s tvrzeními stěžovatele, Nejvyšší správní soud neshledal. Městský soud se totiž s obsahem stěžovatelem předložených zpráv zabýval, přičemž shledal, že neobsahují žádné nové skutečnosti, které by nebyly součástí výše uvedené informace OAMP, ze které vycházel žalovaný, a přiléhavě poukázal v této souvislosti na skutečnost, že tato informace ze srpna 2022 je aktuálnější, než stěžovatelem předložená zpráva z dubna 2021 a její aktualizace z února 2022. Městský soud navázal, že zprávy předložené stěžovatelem nevyvrací závěr žalovaného, že stěžovateli v Kyperské republice nehrozí nelidské či ponižují zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Nelze proto stěžovateli přisvědčit ani v tom, že jeho argumentace zůstala soudem nevyřešena a došlo k porušení práva na spravedlivý proces.

[16] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[17] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[18] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 13. 10. 2022, č. j. 2 Az 28/2022-6, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Jindřich Lechovský, který stěžovatele zastupoval i v řízení o kasační stížnosti. Odměnu a náhradu hotových výdajů ustanoveného zástupce hradí dle § 35 odst. 10 s. ř. s. stát. Ustanovený zástupce provedl ve věci dva úkony právní služby. Za kasační stížnost (jeden úkon právní služby) náleží zástupci stěžovatele mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)]. Náhrada nákladů řízení se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Dále zástupce stěžovatele podal dne 25. 11. 2022 návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Za takový úkon právní služby mu náleží odměna ve výši jedné poloviny z 3.100 Kč, tj. 1 550 Kč [§ 7 bod 5. a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Tento úkon sice výslovně není zmíněn v § 11 odst. 2 advokátního tarifu, který stanoví úkony s mimosmluvní odměnou ve výši jedné poloviny, nicméně písm. a) tohoto ustanovení za takový úkon považuje návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu po zahájení řízení. Ustanovení § 11 odst. 3 advokátního tarifu následně stanoví, že za úkony právní služby neuvedené v odstavcích 1 a 2 náleží odměna jako za úkony, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší. Návrh na vydání předběžného opatření a návrh na přiznání odkladného účinku svou povahou obdobné úkony, a proto soud přiznal za tento návrh odměnu ve snížené výši. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem DPH, proto mu výše odměny byla navýšena o 21%, tj. celkem o 1.103 Kč. Zástupci stěžovatele se tedy přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6.353 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. ledna 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu